

Ett dockhem

Arbetsmaterial för läsaren

Författare: Henrik Ibsen

Arbeta med ord

Skriv på ett separat papper.

Adjektiv

Titta i ordlistan i slutet av det här materialet. Skriv av alla ord som är adjektiv. Komparera (böj) adjektiven.

Verb

Titta i ordlistan. Skriv av alla ord som är verb. Skriv verben i infinitiv, presens, preteritum och perfekt.

Substantiv

Titta i ordlistan. Skriv av alla ord som är substantiv. Bestäm om de är ett- eller en-ord. Skriv meningar där orden står i bestämd form singular.

Substantiv och adjektiv

Skriv meningar där substantiven står i plural. Sätt in adjektiv som passar från listan.

Gör om substantiven så att de står i singular. Ändra även adjektiven.

- 1) Förklara hur adjektivet ser ut när substantivet står i plural.
- 2) Hur ser adjektivet ut när substantiven är ett-ord?
- 3) Hur ser adjektiven ut när substantiven är en-ord?

Verb

- 1) Vilket tempus är ”ett dockhem” skrivet i?
- 2) Gör om första kapitlet så att verben står i preteritum.
- 3) Läs igenom texten du skrivit. Måste du ändra något annat? Gör det i så fall. Får du en annan känsla av texten när den står i dåtid? Försök förklara hur du tänker.

Jämför med en kompis

Jämför dina svar med hur en kompis har svarat. Har ni svarat likadant? Om ni har svarat olika, vem är det som har rätt?

Jämför alla svar.

Skriva

Personbeskrivning

I början av boken finns det en lista med namn på alla personer som är med i boken.

1) Skriv av den listan ord för ord.

2) Fyll sedan på den:

Skriv allt du vet om varje person

Vilka egenskaper har de? Vad jobbar de med? Hur ser de ut?

Miljöbeskrivning

Boken utspelar sig hemma hos Nora och hennes man. Hur ser det ut där? Skriv allt du vet.

Skriv ett slut

Boken slutar med att dörren slår igen. Vad händer sedan?

Skriv och berätta vad du tror händer. Hur går det för Nora? Vart tar hon vägen? Vad gör hon?

Hur går det för Torvald? Vad gör han?

Skriv ett brev till Torvald

Du har läst "Ett Dockhem". Du vet att Torvalds fru har lämnat honom. Skriv ett brev till honom och ge honom råd. Vad ska han göra nu? Glöm inte att presentera vem du är och varför du skriver till honom. Berätta gärna om du har varit med om något liknande.

Skriv ett brev till Nora

Nora har lämnat sin man. Skriv till henne och ge henne råd om vad hon ska göra nu. Glöm inte att berätta vem du är och varför du skriver.

Skriv och argumentera

Nora vill leva i ett jämlikt hem.

1) Vad betyder det tycker du? Försök förklara så noga du kan.

2) Ska hem vara jämlika tycker du? Motivera din åsikt så noga du kan.

Diskutera

- 1) Nora vill leva i ett jämlikt hem. Vad betyder det tycker ni? Låt var och en berätta vad de tycker. Jämför sedan om ni tycker lika eller olika.
- 2) Boken slutar med att Nora lämnar sitt hem. Vad tror ni händer sen? Låt var och en berätta vad de tror. Jämför sedan om ni tror lika eller olika.
- 3) Varför lämnar Nora sitt hem tror ni? Tycker ni att hon gör rätt eller fel? Motivera er åsikt. Försök också att förklara vad ni tycker att Nora och Torvald ska göra nu.
- 4) Är Kristine en bra vän? Förklara vad ni tycker och varför.
- 5) Krogstad har lånat ut pengar till Nora. Han vet att Nora inte sagt något till sin man. Nu försöker han få Nora att hjälpa honom. Är det utpressning? Förklara vad ni tycker och varför.
- 6) Nora har inte berättat för sin man att hon har lånat pengar. Hon vill rädda hans liv. Utan pengar skulle de inte kunnat resa utomlands. Hennes man hade kanske inte blivit frisk. Gjorde Nora rätt eller fel som lånade pengarna utan att säga något? Förklara vad ni tycker och varför.
- 7) Vad vet ni om doktor Rank? Hjälpt varandra att komma på så mycket som möjligt. Diskutera sedan: är han viktig för berättelsen? Förklara vad ni tycker och varför.
- 8) Vad tänkte ni när Torvald läste brevet? Vad trodde ni skulle hända efter det? Förvånade slutet er? Förklara hur ni tänkte. Försök också förklara varför ni tänkte så.
- 9) Vad tyckte ni om boken? Var den bra? Eller dålig? Vad fick den er att tänka och känna? Har ni varit med om något som liknar detta? Låt var och en berätta vad de tycker. Jämför sedan om ni tycker lika eller olika.
- 10) ”Ett dockhem” är en klassiker. Vad betyder det tror ni? Varför tror ni att ”Ett dockhem” har blivit en klassiker? Hjälpt varandra att komma fram till ett svar.

Skriv

Försök att sammanfatta vad ni har sagt i era diskussioner. Skriv en gemensam sammanfattning och lämna till läraren.

Fundera också över: Har ni oftast tyckt lika eller olika? Har alla fått prata? Har ni förstått alla frågor? Är ni nöjda med hur ni har diskuterat?

Ordlista

Kapitel 1

Direktör, sida 5 rad 5, chef/ledare

Pigan, sida 5 rad 12, ung kvinna som arbetar i huset och tex städar

Gnolar, sida 6 rad 4, sjunger utan att sjunga text

Melodi, sida 5 rad 5, en sång

Kapitel 2

Salongen, sida 7 rad 2, ett stort rum

Ivrigt, sida 10 rad 8, här: snabbt

Kapitel 3

Förändrad, sida 12 rad 9, inte som förut

Glättig, sida 13 rad 6, glad

Kapitel 5

Gått i kras, sida 24 rad 9, gått sönder

Bugar sig, sida 25 rad 14, böjer på huvudet i en hälsning

Tankfullt, sida 27 rad 3, eftertänksamt/full av tankar

Kapitel 6

Förskräckt, sida 28 rad 9, rädd

Behålla, sida 31 rad 12, ha kvar

Knycker på nacken, sida 32 rad 6, gör nacken rak

Kapitel 7

Straffbart, sida 34 rad 12, förbjudet enligt lag

Kapitel 8

Söm, sida 38 rad 7, tråd som håller ihop två tyg

Förfalskat, sida 38 rad 10, fejkat

Maskeraden, sida 39 rad 4, fest där man klär ut sig

Uppsägning, sida 42 rad 1, måste sluta på jobbet

Häftigt, sida 42 rad 5, här: snabbt

Kapitel 9

Katastrofen, sida 43 rad 11, här: det värsta som kan hända

Kapitel 10

Sneglar, sida 48 rad 1, tittar lite från sidan

Kapitel 11

Glida, sida 53 rad 16, röra sig långsamt/ halka

Kapitel 12

Hejdar sig, sida 56 rad 5, stannar

Kapitel 13

Rörd, sida 62 rad 16, här: full av känslor

Meningslöst, sida 63 rad 2, tomt/hopplöst

Kapitel 14

Roa dig, sida 66 rad 8, ha roligt

Skramlar, sida 67 rad 9, låter mycket

Sliter sig lös, sida 68 rad 17, här: kan inte stå still

Kapitel 15

Vansinne, sida 71 rad 3, galenskap

En brottsling, sida 71 rad 6, en person som har brutit mot lagen

Varelse, sida 76 rad 5, individ/kropp/gestalt

Fullt påklädd, sida 76 rad 7, har tagit på sig alla kläder, även ytterkläder

Kapitel 17

Plikter, sida 82 rad 4, saker som du måste göra/skyldigheter

Upprörd, sida 82 rad 10, arg och ledsen

Rätta mig efter andra, sida 83 rad 5, göra som alla andra tycker

Kapitel 18

Böja dig för, sida 85 rad 12, göra som någon annan vill, inte som du själv vill

Jämlikt, sida 90 rad 2, alla är lika